

מה נושאים הקליעים הבליסטיים?

לקראת איחוד יתר של זרועות הכוחות הלוחמים

סאת צות מערכות ארסי

המיוחדות במינן של סוג מסוים של מבצע צבאי. במקרים אחרים, יתכן כי אותו קליע עצמו יתאים אף לתכליות אחדות. יש לשער שמצב זה יהיה הרגיל ביותר.

הקליעים הבליסטיים מגלמים את השיפורים הכבירים אשר הולידה הטכנולוגיה החדשה בקרב גורמי היסוד של יכולת המלחמה: עצמת אש, נידות וקשר. הופעת אמצעים אלה להרחבת היכולת — המסמלת התקדמות נחשנית — ממריצה את החתירה לקראת האחדות הכותות הצבאיים. השינויים בני התלוף, אשר נגרמו בארגון הצבאי ובדוקטרינה הצבאית על ידי התפתחות המטוס, ידועים היטב. ואילו עתה, ככל שהקליעים המונחים באים לשמש השלמה למטוסי התמושים, מוסיף הטייס, ובסופו של דבר אף לרשת מקומם — כן תשטש ותלך ההבחנה השוררת כיום בין הלחמה בים, ביבשה ובאוויר. יתכן כי המטוס הנהוג בידריטיים לא יפנה לעולם לאיושהו כלי אחר את מקומו בתור אמצעי תובלה שאי אפשר בלעדיו. אך תפקידי המטוס במבצעים צבאיים ישתנו במידה רבה מאוד ע"י הופעת הקליעים המונחים. יהיה זה בראש וראשונה תודות לאפשרויות הגלומות בקליעים מונחים, שלא ניתן יהיה עוד בעתיד להבחין הבחנה ברורה בין תפקידיהם ומשימותיהם של כוחות יבשה, ים ואוויר.

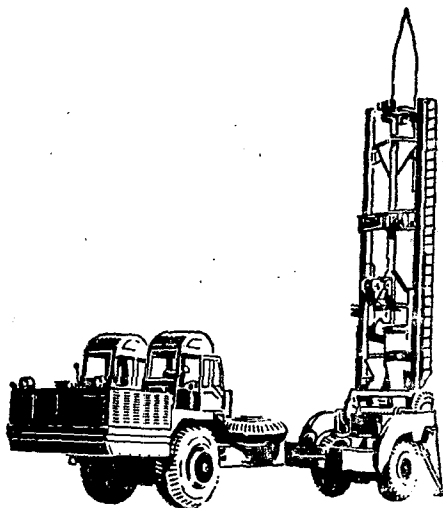
קביעה שרירותית של סייגי טוח ושלטיה בקשר לכלי הנשק, כפי שנתקבלו על דעת כולנו, שוב אינה הגיונית בתקופה בה קליעים מונחים רבים ושונים יהיו מסוגלים להנחית עצמת אש ומטענים כמעט ללא סייגים של גורמי מרחב וזמן. ככל שקליעים מונחים הופכים לסוג הכלים ה"שליטי", כן גובר הקושי שבהגדרת אזור המערכת, סוג מסע המלחמה, או זירת המבצעים; קושי זה מכתוב את הצורך בהשגת מכסימום הגמישות האפשרי. אטור שנתיר לכלים נוקשים, התוחמים את התפקידיים ואת המשימות של הזרועות המווינות השונות, כי יפריעו לאורחי השימוש התכליתי ביותר בקליעים מונחים.

אם נחשוב במושגים של העצמה הצבאית הכוללת אשר לארצות הברית, הרי הקליעים הבליסטיים כופים עלינו — כפי שלא כפה עלינו מעולם שום גורם אחר — האחדות יתר בין הזרועות הלוחמות. תוגים שונים, אשר שמירת האינטרסים שלהם תלויה במצב הרברים הקיים, יאלצו לסגת בפני צרכי המשך קיומה של האומה. שלילת השימוש בקליע מונחה

במשך יותר מארבעים שנה העסיק ענין תפקידו של המטוס במלחמה את תשומת לבם של מטפחי תיאורית המלחמה ושל אלה המנהלים אותה בפועל. אולם כיום עומדים אורחי הלחימה על ספה של תקופה חדשה. הקליע המונחה הבליסטי מבטיח כי ישמש שימושים כה רבים ובעלי גמישות כה גדולה, אשר יביאו בסופו של דבר לידי כך, שבעתיד יהיה צירוף הכוחות המווינים מערך כוחות מסוג חדש לגמרי. זה הדבר אילו התכונן וילסון, מיניסטר ההגנה של ארה"ב, כאשר אמר כי "מותר להניח, שאם מקבל אתה מספר סוגי נשק חדשים, עליך לבחון מחדש את סוגית חלוקת התפקידים והמשימות".

אין זה מפתיע כי מהפכה מעין זו שהוא רמוז עליה יוצרת מחלוקת. כך, איפוא, שקועים אנו בויכוח בדבר משמעותה העתידית של התפתחות חדשה זו. הדבר שחשוב להשיגו הוא לא "לרכך" את המחלוקת, אלא להפנות את חילוקי הדעות לאפיקים קונסטרוקטיביים. דעות כנות בתחום הצבאי המקצועי, המובעות בגלוי, אינן עשויות להביא אנשים בעלי מוחות בלתי משוחזים אלא לכך שיפיקו החלטות נכונות.

רבים מדי הדברים שהם עדיין בלתי ידועים בקשר לכלי נשק אלה, מכרי להצדיק כל טענות מוגזמות לזכותם. אולם ברור, כי סוגים רבים ושונים של קליעים ידרשו בשביל עריכת מבצעים מוצלחים של כוחות יבשה, ים ואוויר. במקרים אחדים יתכן כי קליעים ידועים יהלמו את התכונות האופייניות

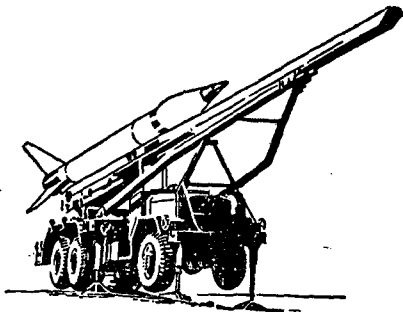

אל אזור מפתח ולנוע במהירות בתוכו — צריך שתוצב לעומתו יכולת שות או עדיפה של כוחותינו אנו.

מבצעים אסטרטגיים וטקטיים בעתיד יטו, "להתערב" ביניהם ולהפוך לשורת מסעי-מלחמה ומערכות המסתייעים הדדית, ואשר יתכן כי יפרידו ביניהם מרחקים גדולים. את אזור-הקרב ניתן יהיה להרחיב לכדי מאות או אלפי קילומטרים ברוחבו ובעומקו. פעמים רבות לא יהיה קיים כלל קו ברור שלאורכו מקויים מנע עם כוחות אויב. כוחות-צבא בעתיד חייבים להיות — יותר מכפי שהיו אי פעם — מסוגלים (1) להתרכזות מהירה מעמדות מפורזות; (2) להנחתת עצמת אש עדיפה; (3) לניצול מהיר של פגיעה וכן התפרזות לאחר כך, על מנת לסכל פעולות-נגד אויבות. כדי שתהיה להם יכולת זו חייבות יחידות צבא להגיע לידי מידה גדולה הרבה יותר של הגנת אוויר תכליתית, ניידות מוגברת, טוח מוגדל ותכליתיות בסיוע אש. קליעים מונחים ימלאו תפקיד גדול בהשגת סוגי יכולת אלה.

נוסף למבצעים טקטיים ואסטרטגיים נגד כוחות אויב מווייגים, דרושים לצבא קליעים מונחים המסוגלים להתקוף מטרות אויב "אסטרטגיות". מטרות כאלו נמצאות במרחק ניכר מעבר לאותו טוח, שהיה נדרש למבצעים בתוך השטח אשר כונה עד כה בשם "רצועת הלחימה". יתכן כי את הגבולות-הגיאוגרפיים של מבצעי הצבא (לרבות לחמה בין יבשתית), נטיב לתאר במונחים כגון "אזור הלחימה" או "מרחב הלחימה". יתכן כי ידרשו קליעים מונחים ארוכי טוח כדי לירות על פני שטחים גדולים של יבשה וים כסיוע למבצעי הצבא, וכדי להרוס את משאבי האויב לעשית-מלחמה ואת רצון ההתנגדות שלו. קליעים מונחים ללא הגבלה לגבי טוחים, המשולבים בתוך תובלה-אווירית השייכת אורגנית לצבא — חיוניים הם למבצעי צבא אסטרטגיים.

הצבא אינו יכול להיות תלוי במקורות שמחוץ לפיקוחו באשר לאותו סוג של סיוע אשר היה קשור קודם לחילות אוויר, ואשר בעתיד ינתן כנראה על ידי קליעים מונחים. בכל

מסוים מרוע-לוחמת הזקוקה לו כדי לערוב לשלום האומה — היא מעשה איוולת, העלול להיות מעשה בוגדני. כלי זין אלה ערכם עומד מעל הזכויות הבלעדיות של רוע לוחמת זו או אחרת.

*

יכולתם הממשית של כוחות יבשה וצי הוגדלה במידה רבה על ידי עצמת-האש והניידות של המטוסים. תכונותיהם המיוחדות הבלתי מוכרות ומגבלותיהם של המטוסים הצבאיים הביאו לכך, שהיה זה רצוי והולם לרכו לזמן-מה את השליטה בסוגים מסוימים של מטוסים בתוך "חילות אוויר" העומדים ברשות עצמם.

התקדמות בטכנולוגיה החדשה הביאה להופעת כלי נשק כה כבירים ורבי מחץ, עד שמן ההכרח להעביר עתה תחת שבת הביקורת את המתודות המסורתיות של ארגון כוחות מווייגים, שליטה עליהם והפעלתם.

עד מהרה יהיה זה בלתי נחוץ ובלתי-נכון להשתמש במספרים גדולים של מטוסים מונחה-טייס, שהיו מאורגנים ב"חילות אוויר" נפרדים. קליעים מונחים שהיו שייכים אורגנית לכוחות יבשה ואויר יחסלו אותם נתונים משתנים של גורמי המרחב, הזמן ועצמת האש, אשר הם שהולידו בשעתם את הדוקטרינות בדבר מבצעים טקטיים ואסטרטגיים עליהן מושתת חיל האוויר של ארה"ב. דוקטרינות אשר גרמו לחלוקה מסוכנת, לתאים-תאים נפרדים, של העצמה הצבאית של ארה"ב, ושל התפישה-האסטרטגית שלה. אכן, הקליעים המונחים מבטיחים לחסל את הצורך ברוע אוויר נפרדת. דבר זה לא יבוא במהרה, אולם ניתן לחזות-מראש. אפשר להסיק זאת מן העדות שניתנה לא מזמן על-ידי "מטיף" כה נודע לעצמת אוויר — הגנרל קורטיס לא-מאי.

אין לך דבר במבנה של כוחות צבאיים שאינו ניתן לשינוי, אולם קיימת מציאות נצחית, החייבת לשמש בסיס לכל שיקול צבאי. דהיינו: יכולתה של אומה להצליח תלויה, בחשבון סופי, ביכולת צבאותיה למנוע מלחמה בת ממדים ניכרים, פחות או יותר — או לזכות בה. לא תמיד היה הכרחי להפעיל יכולת זו, אולם מאחורי כל עצמה צבאית מוצלחת היתה קיימת יכולת זו בפועל, או שלפחות האמין האויב כי היא קיימת, ולכן היתה לה אותה השפעה עצמה. אם להתעלם מגורמים אחרים, הרי יכולתה של אומה לזכות בשעת התמודדות היתה, בדרך-כלל, תלויה ביכולתה להעביר בוחות יבשה לאזור הנתון לאיום, ולקיימם שם. דבר זה נתגלה כנכון בתקופה בה נמצא המפציץ בשיא-פסגתו. הוא נשאר נכון גם עתה, בתור הקליעים המונחים — אולם מווייג-ראיה שונה.

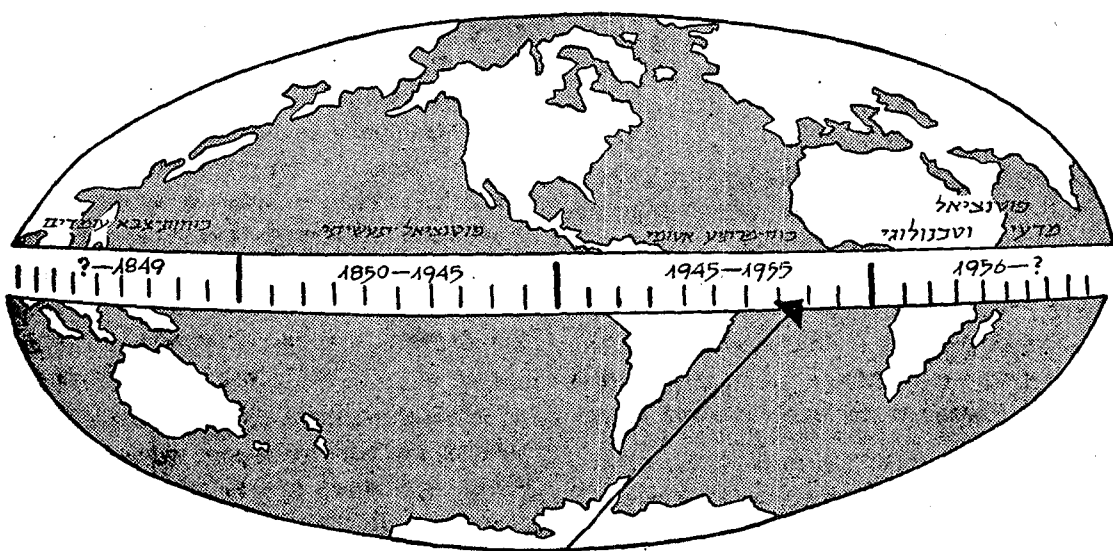
אויב מצויד בקליעים-בליסטיים מרוקיים לטוחים קצרים, בינוניים וארוכים מאוד, והמסוגל לנוע בדרך היבשה והאוויר

עות מההתישנות" טכנולוגית בתחומים העיקריים של ענייני — המפציץ ארוך הטוח וכוחות האוויר הסקטיים — הרי זה משום ששורת ההגיון מצביעה על כך.

רבי-משמעות יותר, במהפכה זו הנגרמת ע"י הקליעים המונחים, הסיכוי שהקליעים המונחים נושאים עמם ליתר האחדה של הורעות-הלוחמות ולפחות כפילות בין שלושה כוחות, או אף ארבעה. דבר זה ודאי שיתקבל בברכה ע"י האומה. ברור כולל ויסודי, שיקיף את הציבור הער — אילו התנהל ברמת-מושגים כזו, ודאי שתוצאותיו עשויות היר להיות פורות ביותר.

נסיבות-מלחמה שניתן להעלותן על הדעת, יש לצבא צורך ראשוני בקליעים מונחים בעלי דרגות שונות של נידות, מהירות, טוח ומשימת-פגיעה. הגבלות שרירותיות שתוטלנה על טוחם של כלי-נשק ושל אמצעי-תובלה, ועל השליטה בהם — אין להם כל בסיס הגיוני בתקופה אשר בה יכולים קליעים מונחים רבים ושונים לשגר עצמת אש ומשענים כמעט ללא סייגי טוח ומהירות.

קיצורו של דבר, כנו הנת עמדותיו של הצבא. אם משתמע ממנה כי חיל-אוויר-עצמאי יהיה חייב להכיר במסקנות הנוכ

תגודות המושגים של עצמה-צבאית